

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del holdt den 3. juli 2023 offentligt møde om Danmarks Naturfredningsforenings fredningsforslag for Hevring Hede (FN-MJØ-088-2022).

Fredningsnævnet var mødt ved formanden, dommer Martin Møller-Heuer, det statsligt udpegede medlem Knud Erik Hesselbjerg og det kommunalt valgte medlem Jytte Dalgaard.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Jørgen Heinemeier og Arne Holm-Hansen.

For Forsvarets Ejendomsstyrelse mødte Jesper Nordsted Vistisen, Marlene Engelhardt Sjøgren, Jane Fuglsang Bech og Lars Haagensen.

For Miljøstyrelsen mødte Else Marie Stamphøj.

For Norddjurs Kommune mødte Rikke Kroier, Malene Krogh Sell og Annette Limborg Madsen.

For Dansk Botanisk Forening mødte Lasse Werling.

For Friluftsrådet mødte Thorkil Danielsen.

For Dansk Ornitologisk Forening mødte Jens Bonde Poulsen.

For Danmarks Jægerforbund mødte Sabina Rohde og Niels Henrik Simonsen.

For de forskellige lokale jægerorganisationer mv. mødte Henrik Rudfeld, Lars Juul Jensen og Hans Ole Frederiksen.

Til stede var endvidere repræsentanter for pressen og interesserede borgere.

Martin Møller-Heuer bød velkommen og orienterede om forløbet af det offentlige møde og den efterfølgende proces for sagens behandling.

Jørgen Heinemeier præsenterede fredningsforslaget og baggrunden for det og gennemgik i den forbindelse de foreslåede fredningsbestemmelser.

Der var herefter lejlighed til at fremsætte bemærkninger og stille spørgsmål til fredningsforslaget.

Forsvarets Ejendomsstyrelse anførte, at det med den nuværende udenrigspolitiske situation ikke er sandsynligt, at forsvaret forlader området. Fredningens afgrænsning bør i øvrigt relatere sig til områder med en høj naturværdi.

Norddjurs Kommune anførte, at det er godt, at arealet omkring barakkerne er udeladt af fredningsforslaget.

Miljøstyrelsen anerkendte, at der er betydelige natur- og store sammenhængende landskabsværdier i området. Store dele af området er dog i forvejen beskyttet som omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller Natura 2000, og Miljøstyrelsen stiller sig neutral overfor, om der skal ske en yderligere beskyttelse ved at frede området. Fredningens afgrænsning på fredningskortet er ikke klar. Den følger ikke på sædvanlig vis matrikelgrænserne, så der skal være en klar afgrænsning mod kysten. Plejebestemmelserne bør blot henvise til plejebekendtgørelsen. Jagtbestemmelsen bør udgå, da en fredning ikke skal bruges til at begrænse jagten, medmindre der er beskrevet et særligt behov herfor, og det er ikke tilfældet. Jagten skal i stedet reguleres af jagtlovgivningen.

Danmarks Jægerforbund tilsluttede sig Miljøstyrelsens bemærkninger om jagten. Der afholdes i forvejen kun et meget begrænset antal jagter af uddannelsesmæssig karakter i området. Det er et af formålene med fredningsforslaget at fremme den rekreative brug af området, og det er jagt. De invasive arter bør i øvrigt håndteres.

De mødte for lokale jagtorganisationer mv. tilsluttede sig, at der ikke bør indføres et jagtforbud. Der er foruden de nævnte jagter for nye jægere også en gammel tradition med, at der holdes et mindre antal jagter til brug for lokal networking og et mindre antal pramjagter på fisketerritoriet, som kun er muligt få gange om året. Der er ingen grund til at ændre på disse traditioner ved en fredning. Jagtorganisationerne vil i øvrigt gerne bidrage til pleje af området til sin tid. I relation til løse hunde kan en del af arealet afgrænses og indhegnes til brug for hundeskov, idet der er stor aktivitet i området. Områdets eksisterende arter har i forvejen et højt forstyrrelsesniveau. Der kan bruges en del af arealerne til at etablere forstyrrelsesfri zoner.

Dansk Botanisk Forening anførte, at der er tale om et område med en meget unik og sjælden natur for Østjylland. Området har en meget stor naturværdi og et meget stort naturpotentiale, ligesom det har en stor oplevelsesværdi for besøgende. Der er truede og sjældne arter og mange arter, som kun trives i lysåbenhed. En fredning er måske den eneste mulighed for at sikre en opretholdelse af de lysåbne arealer og derved truede arter ved ekstensiv drift og gerne ved helårsgræsning af hårdføre dyr. Det er derfor også nødvendigt med hegning. Terrænændringer til natur- og landskabsgenopretning, f.eks. for at kunne udjævne brinker eller retablere skydevolde bør være tilladt.

Dansk Ornitologisk Forening støttede fredningsforslaget. Der er tale om et fantastisk naturområde med mange fugle med et endog meget stort antal årlige observationer i forhold til andre områder. Der observeres stort set alle landets vadefugle i området. Det viser områdets potentiale. En fredning vil medvirke til at sikre, at området skal være et fristed for fugle og andre dyr, og det taler imod at tillade jagt.

Friluftsrådet støttede fredningsforslaget.

Enkelte af de mødte borgere fremkom med bemærkninger til fredningsforslaget. Det blev bl.a. anført, at der er tale om et meget stille og meget lidt lysforurenede område. Der kan anvendes en anden naturbeskyttelse for hele området end en fredning. En væsentlig del af området er i forvejen omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og forslaget er overflødig for både Hevring Hede og for byen. Der er en dynamik mellem byen og området, og det kan frygtes, at en udbygning af byen vil blive begrænset af fredningen. Det er i forvejen ikke sandsynligt, at der i det kystnære område kan rejses vindmøller. Den fremadrettede pleje bør være mere fleksibel, end der vil være mulighed for i fastlåste fredningsbestemmelser med tilhørende plejeplan. Pleje vil betyde en stor kommunal udgift og vil betyde en lavere service på andre områder. Spørgsmålet om at gennemføre fredningen bør udskydes, indtil forsvaret har aktuelle planer om at forlade området. Fredningsforslaget bærer præg af, at lokalbefolkningen ikke har været inddraget. Lokalbefolkningen bør inddrages i diskussionen om, hvad der skal ske med arealet, hvis forsvaret forlader det. Der mangler ikke og er ikke brug for en fredning af området. Der er kun meget begrænset jagt i området, og der er derfor ingen grund til helt at

afskære jagt. Fjernelse af ikke hjemmehørende arter vil gøre skade på den natur, som er med til at sikre stabilitet i skovene. Der er meget dårlige erfaringer med at hegne og så ikke tilskuds fodre dyr i naturnationalparkerne, så det bør være muligt at tilskuds fodre. Det er i øvrigt ulovligt at indhegne mere end 15% af et fredskovspligtigt areal.

Jørgen Heinemeier anførte som opfølgning på de fremsatte bemærkninger, at det som følge heraf nok kan forventes, at der vil blive udarbejdet nogle mindre ændringer i fredningsforslaget. Det er selvfølgelig en mulighed, at fredningen ikke kommer i spil som følge af den udenrigspolitiske situation, men det er godt at være på forkant med en situation, hvor forsvaret forlader området. Naturen har brug for den plads, en fredning kan give, også selvom der i forvejen er §3 beskyttelse på et stort område. Der sker forandringer, og revlen er taget med, men det er muligt, at fredningens afgrænsning mod vandet er upræcis. Han vil overveje Miljøstyrelsens bemærkninger om plejebestemmelser og de fremsatte bemærkninger om den begrænsede jagt i området, herunder pramjagten, men det er under alle omstændigheder vigtigt, at der kan være et refugium for vildt og i særlig grad for områdets fugle. Han vil endvidere overveje det anførte om terrænændringer. Der vil være tale om en dynamisk plejeplan, som skal revideres løbende, så der er ikke tale om, at plejeplanen fastlåser tingene en gang for alle. Der lægges ikke op til, at alle ikke hjemmehørende arter skal fjernes. Der er kun lagt op til, at tilskuds fodring forbydes i næringsfølsomme naturområder.

Martin Møller-Heuer afsluttede herefter denne del af det offentlige møde og bemærkede, at et referat fra mødet vil blive sendt til deltagerne med frist til den 31. august 2023 for at fremsætte eventuelle yderligere bemærkninger skriftligt overfor fredningsnævnet. Herefter vil sagen blive udsat på, at Danmarks Naturfredningsforeningen fremkommer med de eventuelle ændringsforslag til fredningsforslaget, som dette offentlige møde og skriftligt fremsatte bemærkninger giver anledning til. Det ændrede fredningsforslag vil blive sendt i høring med frist for at fremkomme med bemærkninger. Herefter vil fredningsnævnet begynde sin drøftelse af, om fredningen skal gennemføres og i givet fald med hvilke fredningsbestemmelser.

Der blev herefter i bil kørt en rute i det foreslåede fredningsområde med besigtigelse og drøftelse fire forskellige steder, som særligt illustrerede områdets natur- og landskabsforhold.

10. juli 2023/Martin Møller-Heuer